

[Schovelin.]

opfattet den højtærede Udenrigsministers Udtalelser i Folketinget med Hensyn til Specificering saaledes, som jeg har gjort det, og som jeg maa sige at Ordene unægtelig tydede paa, at de skulde opfattes; men det maa altsaa være saaledes, som den højtærede Minister udtrykte sig, at det har været Ordlaget, der har været noget i Vejen med. Den Distinktion, den højtærede Minister gjorde, var da, saa vidt jeg forstod, væsentlig denne, at man maatte nok specificere, men ikke *med det Formaal*, ikke med det udtalte, udtrykkelige Formaal, at man derigennem vilde begunstige den ene Nation paa den andens Bekostning. Deroverfor vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at fra Hr. Christmas Møllers Side — det var til Hr. Christmas Møller, Bemærkningen blev henvendt — er der selvfølgelig heller aldrig blevet sagt noget saadant; der er kun sagt dette — hvis jeg maa nævne den Udtalelse, det drejer sig om —, at han ønsker, at de forskellige Erhverv skal hjælpes, ved at man undersøgte, om vi f. Eks. ved at uddifferentiere Toldloven kunde skabe „en bedre Omsætning med England“ — ja, i den nuværende Situation er det altsaa en større Indførsel end hidtil i Forhold til Tyskland, vi i saa høj Grad maa ønske. Naturligvis har den højtærede Udenrigsminister Ret i, at det vilde ikke se videre godt ud, hvis man specificerede sin Toldlov med det udtrykkelige, udtalte Formaal, at man derigennem vilde genere en anden Stat, og jeg kan ikke begribe — for at bruge Fritz Jürgensens Udtryk —, hvordan overhovedet den højtærede Minister kunde „tage saa afskyelige Ord i sin Mund“. For det kunde selvfølgelig aldrig nogen Sinde falde noget Menneske ind at sige sligt for Alvor.

Angaaende Mestbegunstigelsen siger den højtærede Minister, at den Opfattelse af denne Klausul, som i Genève blev betegnet af anden Kommission med Ordet „doktrinær“, var vist ikke ganske den samme, som han for sit Vedkommende havde gjort sig til Talsmand for. Ja, men det er den eneste, som hjælper os, den eneste, som virkelig har nogen Betydning for os. Vi kan ikke, for saa vidt vi vedblivende skal bygge vor hele Handelspolitik *udelukkende* paa Mestbegunstigelsen — og det er blot det, Striden staar om; ingen vil Mestbegunstigelsen til Livs; Striden staar blot om, om vi skal have Mestbegunstigelsen *plus* noget andet, eller om vi skal have Mestbegunstigelsen *alene* — med nogen som helst berettiget Følelse af Tryghed bygge paa

Mestbegunstigelsen alene, udelukkende, uden at vi faar den bedst mulige Fortolkning. Og den bedst mulige Fortolkning er da den, for hvilken man har søgt at give Udtryk af lignende Art, som man gav i 1860-Traktaterne. Den højtærede Udenrigsminister behøver ikke at belære mig om, at man kendte Mestbegunstigelsen før 1860; men i 1860 udformedes Systemet paa den Maade, som det siden da er blevet praktiseret, og de Fortolkninger, man begyndte med i 1860-erne overfor Mestbegunstigelsesklausulen, det er dem, som Danmark bør kunne haabe, ja kunne stole paa, hvis Klausulen overhovedet skal have nogen Betydning.

Den højtærede Udenrigsminister fremhæver stadig, ganske i Overensstemmelse med, hvad jeg sagde, at denne Mestbegunstigelsesklausul er i høj Grad ærværdig. Ja, den er ærværdig! Men det konservative Folkeparti staar paa det Standpunkt, at der er Institutioner og Klausuler, som ogsaa kan blive lidt for ærværdige, saa at Ærværdigheden bliver en vis Affældighed, just hvad der i dette Øjeblik udmærker Mestbegunstigelsesklausulen! Derfor undrer det mig, at det netop skal være os, som altsaa præker Tidens Lære — ikke sandt: det, man altid vil skubbe os i Skoene, er jo omvendt, at vi er saadan en Slags Fortidsparti. Men her ser man altsaa, at det er de Radikale, der klamrer sig til Fortidens Spøgelse, om jeg saa maa sige, og det er — hvad jeg finder ganske naturligt — det konservative Folkeparti, der *tolker Tidens Krav*.

Jeg har ganske vist ikke været i Tvivl om, at det, som den højtærede Udenrigsminister gerne vilde hen til, var at skabe en bindende *Konvention* om, hvorledes Mestbegunstigelsesklausulen kunde fortolkes. Men derom vil jeg rigtignok sige, at her er der vistnok en ualmindelig lang Vej til Tipperary, for der var intet som helst i Forhandlingerne i Genève, der tydede paa, at man skulde kunne komme den Vej. Det ender saamænd nok dér som alt dernede med dette: „Paa den ene Side — — — paa den anden Side“, altsaa i det, man kalder *Bedemandsstil*. Det ligger jo i Sagens Natur, at naar saa mange Hoveder skal ind under een Hat, kan man aldrig komme til noget, som er bestemt, klart, afgørende.

Saa lød det jo ganske forjættende — og det er jeg glad for —, at den højtærede Udenrigsminister sagde: Ja, nu faar vi se, hvad der sker ude i den store Verden; hvis det gaar saaledes, at der kommer andre Metoder i Brug, saa maa vi jo ogsaa ind paa de samme Metoder; og faar vi altsaa